

Fra råstoff til gullkantet innhold

Veldig mye forskning ligger gjemt i vitenskapelige tidsskrifter som nesten ingen leser og enda færre siterer. Dette er et nesten uuttømmelig skattkammer!

<p>Nr. 16 – 3. september 2013 Tidsskr Nor Legeforen 2013; 133:1711–6 doi: 10.4045/tidsskr.13.0023</p> <p>PDF</p> <p>Forfattere</p> <p>Skjul sammendrag</p> <p>Hovedbudskap</p> <p>Lenker til Norsk Legemiddelhåndbok</p> <p>L23.7.1.1 Albumin</p> <p>Relaterte artikler</p> <p>Overforbruk av PSA-test hos friske menn</p> <p>Kommentarer</p> <p> Article in English</p> <p> Anbefal <input type="text" value="0"/></p>	<p>ORIGINALARTIKKEL</p> <h2>PSA-måling og prostatakreft – overdiagnostisering og overbehandling?</h2> <p>H J Breidablik E Meland K M Aakre O H Førde</p> <hr/> <p>BAKGRUNN PSA-testing og risiko for overdiagnostisering av prostatakreft har fått økende oppmerksomhet. Vi undersøker her hvordan antallet PSA-prøver har utviklet seg over tid i norske fylker og relaterer denne utviklingen til den fylkesvise kreftinsidensen samt ratene for prostatacancerkirurgi.</p> <p>MATERIALE OG METODE Data for insidens, overlevelse og dødelighet ble innhentet fra offentlige registre. Antallet utførte PSA-tester ble samlet inn fra norske laboratorier. Fylkesvise rater av PSA-prøver og korrelasjon med insidensrater for prostatakreft og kirurgirater ble undersøkt. Utviklingen for Sogn og Fjordane, som har landets høyeste forekomst av prostatakreft, ble kartlagt særskilt. Det ble gjennomført en nettbasert utspørring om fastlegenes holdninger og praksis.</p> <p>RESULTATER Antallet PSA-tester økte betydelig i perioden 1999–2011 og tilsvarte testing av 45 % av den samlede mannlige befolkningen over 40 år i Norge i 2011. Antallet PSA-tester i 2011 korrelerte med fylkesvis forekomst av prostatakreft i tidsperioden forut (Pearsons $r = 0,41$). Korrelasjonen mellom kreftforekomst og kirurgiske inngrep var 0,66. I Sogn og Fjordane er forekomst og overlevelse av prostatakreft sterkt økende, mens dødeligheten er på nivå med dødeligheten i landet for øvrig. Fastlegene etterkommer ofte pasientenes ønske om PSA-testing og finner det vanskelig ikke å henvise videre der det er forhøyede verdier.</p> <p>FORTOLKNING Den økte forekomsten av prostatakreft har trolig sammenheng med omfanget av PSA-testingen. Etterlevelse av retningslinjene for testing bør bli bedre, og klinikere kan praktisere en mer avventende holdning til videre behandling ved forhøyet PSA-verdi.</p>
--	--

Slik kan en forskningsartikkel se ut. Den fortøner seg ikke akkurat som noen kioskvelter

Jeg har en naiv forestilling om at forskere som lykkes med å bli publisert i vitenskapelige tidsskrifter, har funnet ut noe det er verdt å fortelle verden om. For de beste tidsskriftene tar det flere år fra du starter med å samle inn data til det en dag kanskje blir publisert. Du har konkurrert med noen av verdens fremste forskere innen fagfeltet ditt, og du har vært utsatt for kritisk vurdering fra fagfeller.

Min hypotese er som følger: Det tar ikke så fryktelig mye tid å gjøre den faglige innsikten tilgjengelig for et noe større publikum enn dem som leser det vitenskapelige tidsskriftet – i hvert fall ikke om du sammenlikner med tiden det tok å få akseptert den vitenskapelige artikkelen. Jeg har ennå til gode å høre om noen som tar til motmæle mot min tidshypotese.

Hvordan går du så frem for å bearbeide de enorme kildene av forskning og faglig innsikt til innhold som er tilgjengelig og oppleves som interessant og personlig relevant av publikum?

Her er en velprøvd oppskrift for å kommunisere rundt forskning og faglig innsikt. Skriv en kort presentasjon (formidlingsartikkel) av arbeidet ditt etter følgende disposisjon:

- Hva er det egentlig du har funnet ut? Hva er de viktigste resultatene/hovedkonklusjonene? Hva er ditt bidrag? Ikke skriv om det andre har funnet ut. Spesielt interesserte lesere kan henvises til referanser og de originale vitenskapelige artiklene.
- Hvordan har du kommet frem til dette? Gi en beskrivelse av studien. Hvor mange og hvem har du intervjuet? Hvilke kasus

Audun Farbrot

audun.farbrot@bi.no

Fagsjef forskningskommunikasjon ved Handelshøyskolen BI. Utdannet siviløkonom fra Handelshøyskolen BI. Har også bakgrunn som næringslivsjournalist fra Økonomisk Rapport, Aftenposten og Dine Penger. Ingen oppgitte interessekonflikter.

Innlegget er også publisert i Farbrots egen blogg, Forsningskommunikasjon, 3.9.2013.

PUBLISERT I BLOGGEN

 3.9.2013

«Slipp kunnskapen løs fra de vitenskapelige tidsskriftene»

har du sett på? Vær så konkret og detaljert som mulig.

- Hvilke praktiske implikasjoner har dette? Er det mulig å utarbeide noen praktiske råd basert på det du har kommet frem til?

Slipp kunnskapen løs fra de vitenskapelige tidsskriftene. Send meg gjerne eksempler på hva du får til.

Kommentarer til og diskusjoner om innlegget finner du på blogg.tidsskriftet.no
Vil du blogge, ta kontakt.